

Gävleborg

framtid

Anna-Sofia Wallström

ENTREPRENÖREN SOM SATSADE ALLT PÅ EN TRYFFEL

Hamra nationalpark

ATTRAHERAR
INTERNATIONELL TURISM

Sveriges främsta

FILMKLIPPARE
HITTADE LUGNET
i Kilafors

Stora planer för
VINDKRAFT I GÄVLEBORG

HIG lockar utländska studenter

HÖGSKOLAN I GÄVLE är nu det sjätte största lärosätet för betalande utomeuropeiska studenter. Avgiften, som infördes under hösten, är ett nödvändigt bidrag för att täcka upp de minskade anslagen till högskolor och universitet från 2013.

Forskningsminister Tobias Krantz menar att man med avgifter fortsättningsvis kommer att konkurrera med hög kvalitet i stället för gratis utbildning. Att ha många utländska studenter är också bra marknadsföring. På lång sikt satsar högskolan på att locka 110 betalande studenter per år.

Hälsingegårdarna väntar på plats i världsarvslistan

SJU HÄLSINGEGÅRDAR väntar på beslut om en plats på UNESCO:s världsarvslista. Temat för nomineringen är gårdarnas tjugusiga väggmålningar från 1800-talet som visar på hur bönder satte värde på att skapa vackra miljöer till vardag och fest.

Under hösten har världsarvskommittén besökt gårdarna för vidare utvärdering och under sommaren 2012 fattar världsarvskommittén sitt beslut. Regiondirektör Mats Törnquist vid Region Gävleborg menar att nomineringen stärker kvaliteten och äktheten i regionen samt att besöksnäringen skulle ha stor nytta av ett framtida världsarv.

Internationell konferens till Gävleborg

UNDER MAJ 2013 samlas 400 deltagare från hela världen i Gävle för att diskutera hållbart resande för att minska på utsläppen. Tillsammans med Landstinget Gävleborg har Region Gävle sedan 2001 satsat på att få folk att välja cykel eller kollektivtrafik i stället för bil.

– Det finns ett stort engagemang och dessa frågor behöver lyftas. Syftet med arbetet är att påverka kommunerna och att poängtera de ekonomiska- och hälso-mässiga aspekterna, säger Christine Sisell som är projektledare på Region Gävle.

GÄVLEBORG

- leverantör av välbefinnande

UNDER HÖSTEN HAR jag varit tjänstledig och ägnat en stor del av tiden åt att umgås med mina barnbarn i USA. Det har varit en härlig upplevelse! Samtidigt blev det tydligare för mig hur mycket jag uppskattar den svenska naturen. Från mitt hem är jag van vid att kunna ströva i orörd natur med frisk luft, grönska eller gnistrande snö, blånande berg och vattendrag. Jag konstaterade också att det mesta som utmärker Sverige och som vi tycker så mycket om finns i Gävleborg: havet, skogarna, slätterna, dalgångarna, älvarna, skärgården, bergen och sjöarna. Här finns också nationalparker, badstränder och rekreationsområden, mycket av det du behöver för att må bra i både kropp och själ.

I DAG FINNS MÅNGA GYNNSAMMA faktorer som talar för en ljus och spännande framtid i vår region. För några månader sedan beslutade Sandvik att omstrukturera sin verksamhet på ett sätt som gör att ett flertal arbetstillfällen försvinner. Men samtidigt gör företaget andra miljardinvesteringar som pekar

mot fortsatt framgång. Många har fått sysselsättning i näringsverksamhet som knyter an till vårt kulturarv eller vår natur, såsom företagen Björk and Berries eller Växbo Lin. Mackmyra Whisky står i stället för en helt ny svensk industrigren och har blivit rikligt uppmärksammat över hela landet. Samtidigt fortsätter andra investeringar i basindustrin. En sak som står högt i prioritet är ytterligare utbyggnad av infrastruktur och kommunikationer. Nya E4:an och järnvägen som gör att Stockholm bara är en och en halv timme bort har inneburit mycket, men det går att göra fler investeringar som skulle få gynnsamma effekter på tillväxten i hela landet. Vi kan redan nu glädjas åt utbyggnaden av Gävle hamn som kommer att leda till fler arbetstillfällen!

I GÄVLEBORG FINNS DEN storstadsnära, moderna landsbygden. Här har vi satsat stort på bredbandsutbyggnad så att fler kan skapa sitt drömböende nära naturen, men samtidigt ha rätt förutsättningar att sköta ett modernt arbete. Det moderna syns också på vita duken eller på teveskärmen. De flesta är nog inte medvetna om att filmer som dem om Kurt Wallander eller Millenniumtrilogin är klippta i Kilafors i Hälsingland, eller att den amerikanska suc-

I dag finns många gynnsamma faktorer som talar för en ljus och spännande framtid i vår region. ”

céversionen av Millennium spelades in i länet med dramatiska bilder i lokalpressen när actionscenerna filmades och världsartister passerade revy.

FÖR DEN SOM INTE har full koll på vår region är Gävleborg ändå ständigt närvarande i vardagen. Här produceras Ahlgrens bilar, de som Christer Fuglesang valde att ta med på sin första rymdfärd. "Makes people talk" eller "Oväntat besök" är fraser som fastnat i de flesta svenskars medvetande och som kommer härifrån. Kanske finns det heller inte någon annan region som har så många kända profiler på sin lista i förhållande till folkmängden. Gävleborg är en plats som föder kreativitet och möjligheter. Tillsammans gör alla dessa goda förutsättningar att Gävleborg kommer att vara en region att räkna med i framtiden!

Barbro Holmberg
LANDSHÖVDING

Ovakos forskning ÖPPNAR FÖR nya möjligheter

»Det intressanta är att se konsekvensen av sitt arbete omedelbart, och att det fortfarande finns så stor potential«

Allt mer krävande applikationer och allt större materialvolym. Sedan den teknikintensiva ståltillverkningen i Hofors inleddes på 1800-talet sitter kunskapen i väggarna. I dag är Ovako en av marknadsledarna i Europa.

Egentligen handlar det om två grundläggande saker. Att kunna producera så rent stål som möjligt, och att göra det i tillräckligt stora volymer. Patrik Ölund, forsknings- och utvecklingschef på Ovako, konstaterar att de senaste tio årens forskning öppnat för helt nya möjligheter.

– Ända sedan den industriella tillverkningen inleddes har Ovakos fokus varit att förbättra stålets egenskaper och mäta hur materialet beter sig. I takt med att vi utvecklar bättre verktyg och instrument når vi allt längre och fortfarande finns en outnyttjad potential. Det är en oerhört stimulerande tanke, säger han.

Ett stål fritt från defekter innebär längre livslängd och produkten används framför allt i hårt belastade komponenter med stora krav på utmattningsresistens, krävande applikationer som kullager, kugghjul och växellådor. Dessutom ingår stålet i olika insprutningsdetaljer i fordon, med krav på att klara extremt tryck.

– I dag går vi mot allt större materialvolym, och ju större komponenter desto viktigare att stålet är rent. Ta vindkraftverken, där känsliga delar utsätts för enorm belastning samtidigt som det är komplicerat att utföra underhållsarbeten, förklarar Patrik Ölund.

Frågan är vad som lett till

Ovakos unika särställning. Företaget hör till marknadsledarna i Europa, och Patrik Ölund menar att Ovakos processkunskap varit avgörande.

– Vi har aldrig tappat fokus på att rena stålet, det sitter i väggarna. Du måste vara bra på att köra processen och veta vad som är viktigt. Det är något som bara kommer av lång erfarenhet.

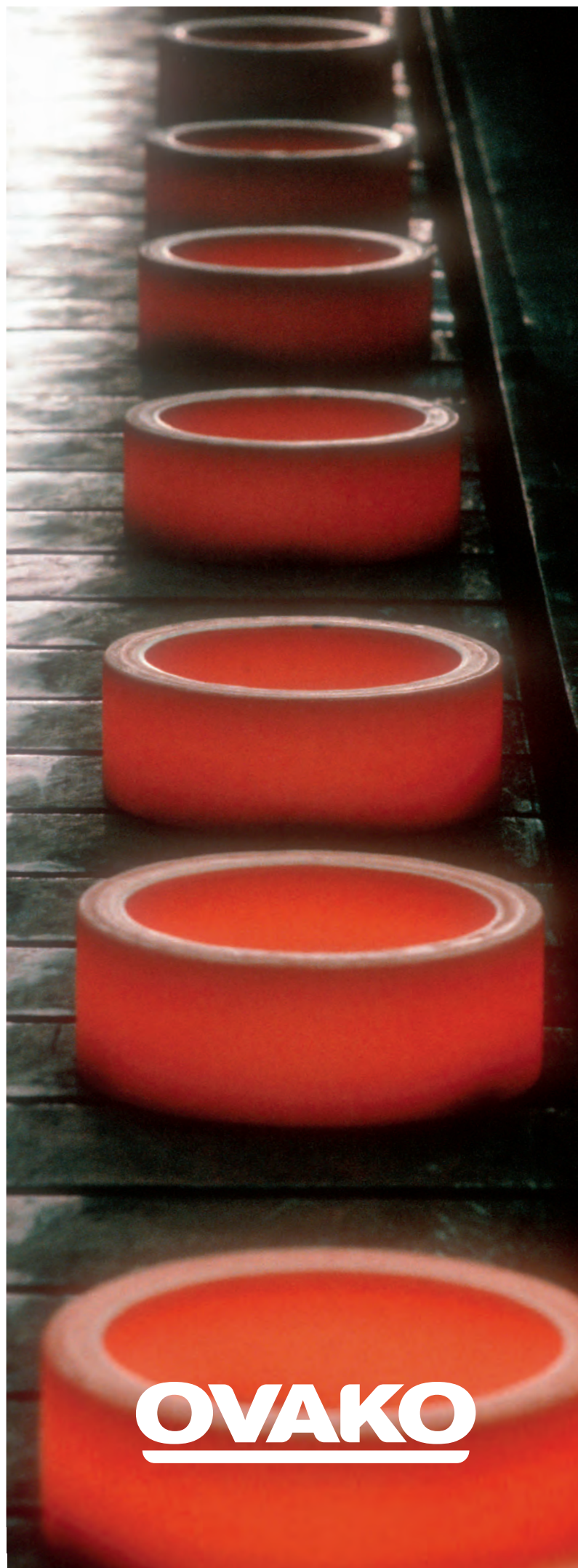
Lika viktigt är att hitta ännu fler kritiska applikationer, konstaterar han. Till exempel att sänka vikten på bilar som medför stora miljövinster och är en stark trend.

– Fortfarande finns stor potential att förbättra olika produkter genom att använda bättre stål. Där är det viktigt att vi förstår vilka egenskaper som slutprodukten kräver. Vi måste kunna ge bra argument till våra kunder att välja ett stål från Ovako.

Vad brinner du för i din roll som forskare?

Patrik Ölund behöver inte tveka.

– Att få se resultaten av sin forskning. Ovako är ett lagom stort företag med korta beslutsvägar och här sitter man inte på kammaren utan måste generera. Det intressanta är att se konsekvensen av sitt arbete omedelbart, och att det fortfarande finns så stor potential. Det är en väldigt häftig känsla, säger han.

Gör: Forskar, utvecklar och tillverkar stål i Sverige och Finland, med säljbolag i hela Europa. Enheten för forskning och utveckling ligger i Hofors.

Antal anställda (koncernen 2010): 3 141 personer.

Omsättning (2010): 861 miljoner euro.

OVAKO

ANNA-SOFIA WALLSTRÖM FRÅN GEFLE CHOCOLATERIE

Choklad är min PASSION

Gefle Chocolaterie har blivit ett hemkärt inslag i stadsmiljön. Det som började med en tryffel som satte spinn på fantasin har blivit en inspiration för entreprenörer till att **VÅGA SATSA PÅ SINA IDÉER**. Med ett stort patos för mänskliga rättigheter tillverkar Anna-Sofia Wallström choklad man kan njuta av utan dåligt samvete.

TEXT: CAROLINE FISCHER FOTO: JOHAN ALP

De lyxiga pralinerna och tryfflarna skapas under tinnar och torn i festlokalen på Gävles anrika Grand hotell. Anna-Sofia Wallström är ingenjör med en konstnärlig ådra som tidigare fått uttrycka sig i silversmide. När festvåningen var till salu 1999 kände hon att någonting ropade efter henne.

– Det var mystiken kring byggnaden och tryffeln som inspirerade mig och jag köpte den direkt, säger hon uppsluppet och berättar att hon också kände ett behov av att få skapa med händerna.

Om choklad visste Anna-Sofia inte mycket mer än att det smakade gott, men med chokladexperten och konditormästaren Jan Hedh som mentor fick hon lära sig det mesta av kakaobönans hemligheter. Som ingenjör såg hon även till att lära sig processerna som gör att bönan genomgår sin alkemiska förvandling till beroendeframkallande godsak.

CHOKLAD MED RENT SAMVETE

När hennes företag började ge lite vinst fick hon pengar över för att resa ut och besöka olika kakaoplantager i Afrika. Men det hon såg då fick henne att vilja sälja sitt chocolaterie.

– Jag såg människor som förlorat livsgnistan och en stor fattigdom. Människor som sålt sina barn som slavar till kakaoplantagen och sjuåringer som jobbade med machete. Det finns inget njutningsfullt alls i choklad med den bakgrunden.

Den bittra smaken i chokladen blev vedervärdig tills hon hamnade i

Karibien på semester med familjen.

– I Karibien såg jag stolta människor som tog emot mig med öppna armar och inspirerade mig till att använda min drivkraft och kunskap för att skapa choklad med glädje.

I dag jobbar hon tillsammans med bönderna och hjälper skolan, som deras barn går i, med material. På hemmaplan föreläser hon om chokladproduktion och vikten av att njuta, men inte på bekostnad av barnarbete.

– Under de senaste åren har bland andra Chokladfestivalen på Nordiska museet i Stockholm och Chokladkalaset i Göteborg bett mig att föreläsa om etiken kring choklad, även om detta inte gillas av de större leverantörerna, och många blir chockerade eftersom de inte känner till det här. Självt har hon svårt att förstå varför vi ska äta billig choklad.

BIDRAR TILL TILLVÄXT

Anna-Sofia hoppas att det faktum att hon vågade satsa på något som till en början framstod som en galen idé kan inspirera fler att våga satsa och hon vet att hon bidrar till regionens tillväxt:

– Det kommer hit busslaster med turister som vill titta in i vår butik och det gynnar hela kommunen. Det är viktigt med entreprenörskap för regionen.

Anna-Sofia jobbar vidare med att utveckla sin verksamhet och nu finns även en webbshop på hemsidan:

– Choklad är min passion och jag kan inte låta bli att känna det som att jag får följa med mina kunder hem på fredagskvällen när jag vet att de sitter i sina soffor och njuter av vad jag har gjort. ●

Det kommer hit busslaster med turister som vill titta in i vår butik. ”

Foto: Niklas Kämpargård/Bildarkivet.se

LOKALA PRODUCENTER BLIR STARKARE MED NÄTVERK

Lokal produktion betyder mycket för landsbygdsutvecklingen och ju fler företag som finns i regionen desto fler kan se möjligheter att STANNA OCH SATSA PÅ SIN DRÖMVERKSAMHET.

ANNA-SOFIAS BÄSTA CHOKLADTIPS!

”Ta din **favoritchoklad**, min en mörk från Madagaskar eller Dominikanska Republiken. Lägg cirka **10 gram** i en kaffekopp och slå varm egen blandad **gräddmjölk** över. Först lite av vätskan. Rör om så att du får en krämig slät och len ganache och slå därefter på resen av vätskan. Rör hela tiden! Tillsätt **grön kardemumma** och lite **röd chili**. Mums att dricka i vintermörkret!”

DET DU INTE VISSTE OM CHOKLAD

- **Kakaoträdet** har odlats i Mellanamerika åtminstone sedan 600-talet av mayaindianer.
- **Bönorna** tros ha använts i åtminstone 2 500 år.
- **Till Europa** togs choklad första gången 1502 av Christofer Columbus.
- Den **första chokladkakan** tillverkades 1847.
- Mayaindianerna och aztekerna använde kakaobönan **som valuta**.
- I Nordamerika användes choklad för **medicinska syften** från och med 1500-talet till 1700- och 1800-talet. I dryckesform troddes den bota sjuka.
- I dag tror man att mörk choklad kan **motverka hjärtsjukdomar**.
- En studie från Harvard University visar att moderat konsumtion av choklad **förlänger livet**.
- Choklad är **beroendeframkallande**, och har visats påverka samma delar av hjärnan som påverkas vid drogberoende.
- Chokladen innehåller en antibakteriell agent som **hämmar plack**.
- Årstidsbunden **depression kan lindras** av choklad som innehåller tryptofan som vi behöver för att bilda serotonin.
- Mjölchoklad har tre gånger så stor **klimatpåverkan** som mörk choklad.

På en global marknad slåss de lokala producenterna mot världen. Just nu pågår ett arbete mellan matproducenter från Hälsingland och Gästrikland med syfte att skapa ett nätverk för att bli starkare tillsammans. Så här i startgroparna på projektet fokuserar man på frågor som rör tillväxt inom branschen samt inventerar regionen för att se vilka produkter som finns tillgängliga och vad producenterna mest behöver hjälp med.

Lena Hisved från Gävle kommun är ordförande i nätverket, hon berättar om samarbetet mellan kommun och näringsliv:

– Det finns en stor vinning i samverkan och visionen är att få ett komplett register där man på ett smidigt sätt

ska kunna hitta alla lokala producenter. Jag hoppas att de lokala matproducenterna i framtiden ska kunna jobba över kommungränserna i stället för att se varandra som konkurrenter.

Hon tror att många av producenterna bland annat behöver jobba med sina varumärken och att det finns ett stort behov av mötesplatser där man kan träffas och få tips och råd av varandra.

– Jag tror det kan vara till stor hjälp att man som småskalig producent inte känner sig ensam, att man på arrangerade nätverksträffar kan få träffa andra företagare och inspirera varandra.

Distribution är en annan bit som kan upplevas som

knepig för en lokalproducent.

– Om man älskar att producera honung är det det som man är bra på och det man vill ägna sig åt. Men om man vill vidare måste man hitta effektiva lösningar för bland annat marknadsföring och distribution, säger Lena Hisved.

Besöksnäringen har stor nytta av att samarbeta med lokala producenter i och med att turister i allt större utsträckning efterfrågar lokala produkter.

– Människor blir allt mer medvetna och har ett annat intresse av kvalitet och mat. 40-talisterna gillar att resa, de har pengar och är intresserade av mat som är en stor del av upplevelsen under resan.

Foto: Magnus Ström/Bildarkivet.se

Spännande urval för fiskaren

GÄVLEBORG GER FISKAREN stor variation med sina högt klassade fiskevatten. Christer Örn från Fiske Gävleborg berättar att man här kan fiska abborre, gädda och öring längst kusten eller leta upp fina rödingsjöar eller stå vid ett vattendrag.

– Kommuner satsar också stort på att återskapa beståndet av sik genom att återställa fiskarnas lekplatser.

Man har också lagt in ett förbud mot nätfiske för att minska på fångsttrycket. Turister kommer gärna hit för att uppleva ett trevligt fiske i vacker natur.

Foto: Lars Göran Abrahamsson/Bildarkivet.se

Färnebofjärdens älvlandskap

VID NEDRE DALÄLVEN ligger Färnebofjärdens nationalpark som med sina strandkärr, älvängar och gammelskog bjuder på spännande naturupplevelser. Nationalparken är känd för sin fågelrikedom som har beskådats av ornitologer sedan 70-talet. En av våra största ugglor, slagugglan, trivs i våtmarkerna och i de gamla ihåliga träden. Här kan du även beskåda utter, bäver, skogslämmel och lodjur bland andra.

Med utkikstorn, informationsskyltar och en trottoar av trä har Hamra nationalpark öppnat ETT STÖRRE OMRÅDE FÖR EN STÖRRE PUBLIK. Tanken är att parken ska bli mer tillgänglig och välkomna fler besökare. Nu strömmar även de internationella turisterna till.

HAMRA NATIONALPARK *förenar lokalt och regionalt*

TEXT: CAROLINE FISCHER FOTO: LARS GÖRAN ABRAHAMSSON/BILDARKIVET.SE

I mitten av september i år invigdes den utvidgade Hamra nationalpark under pompa och ståt. Närvarande var miljöminister Anders Carlgren och 1 100 nyfikna och naturintresserade besökare. Nationalparken som funnits sedan 1909, då en av de första, ska speglas som ett landskapsavsnitt och ligger mitt ute i skogen. Området har under en period inventerats för att se om ett större område kan räknas in i nationalparken och i somras blev den alltså utvidgad från 28 till 1 383 hektar som en del av regeringens arbete med att skydda och hållbart nyttja den biologiska mångfalden. Utvidgningen ska höja värdet på parken samt representera det norrländska skogs- och myrlandskapet.

Satsningen på nationalparken bidrar till att öka människors känsla för naturen.

– Intresset under invigningen var större än förväntat säger Karin Brolin, naturinformatör vid Länsstyrelsen Gävleborg och berättar att parken tidigare har utgjort en väldigt liten del av landskapet.

– Nu har vi inkluderat Svartån och Svartåmyren för att kunna få en större inblick i landskapet.

SKOG FÖR ALLA

Här finns nu tre entréer till nationalparken med informationsskyltar och nya foldrar där man kan läsa om parken. Från ett utkikstorn ser man ut över skog och bergslandskap och en trätrottoar på 600 meter gör det också lättare för funktionshindrade att ta sig ut i skogen. Grillplatser med ved finns också utställda.

– Ledordet är tillgänglighet och parken har delats upp i olika tillgänglighetszoner. Är man inte intresserad av att klättra över stock och sten eller traska i myren finns alternativ. Man hoppas att den här utvecklingen kan bidra till destinationsutvecklingen och att fler ska få upp ögonen för parken och komma och

besöka den. Det här är också ett led i att försöka stärka den lokala förankringen och utnyttja den potential naturen har, som inkomstkälla.

INTERNATIONELL TURISM

Christina och Stefan Kareliusson på Hamra Konferens- och Vildmarkscenter har sedan länge tagit fasta på den storslagna natur som parken erbjuder och erbjuder sina gäster aktiviteter som bland andra hundspann, fiske och fotogömsel för den som vill studera orrspel.

Det var viljan att stanna kvar i bygden som gjorde att Christina och Stefan startade sin verksamhet.

– Vi bor i en liten by på 100 personer och för att kunna bo kvar och samtidigt behålla våra intressen så köpte vi en stugby. Det här har aldrig varit ett turistmål tidigare men i dag kan vi ha julbord med vilttema för 2 000 gäster, säger Christina och berättar att de i allt större utsträckning får besök från Frankrike och Ryssland.

– Jag tror att satsningen på nationalparken bidrar till att öka människors känsla för natur och med vår verksamhet hjälper vi till att skapa intresse för fler besökare och i förlängningen bidrar detta även till regionens tillväxt. ●

UTVIDGNINGEN av Hamra innebär att nationalparkens areal ökas från 28 hektar till 1 383 hektar och att syftet med nationalparken ändras.

Hamra nationalpark är ett **pilotprojekt** i ett större identitetsprojekt som syftar till att lyfta fram svensk natur och med mer information och aktivitet göra den **tillgänglig för fler besökare**.

Hamra är en av 29 nationalparker i Sverige, med en 300-årig skog som är **lättframkomlig och väl skyltad**. Här finns även **grillplatser och tillgång till toaletter**.

Förebyggaren.

Folktandvården Gävleborgs VD Ann-Christin Käll har ställt diagnos. Hon vet vilken behandling företaget behöver för att stärka positionen som den ledande aktören inom tandvård. När hon tittar i framtidskikaren ser hon en marknad i omfattande förändring.

På senare tid har konkurrensen inom tandvården blivit tuffare. Alternativen har blivit fler, och allt från privattandläkare till nisch-kliniker, tandvårdsresor och tandblekande skönhetssalonger är mer eller mindre direkta konkurrenter. Dessutom har större kedjor och aktörer redan börjat etablera sig i landet, ett antal som knappast lär minska i framtiden.

Det är med andra ord viktigare än någonsin att ha ett konkret erbjudande, och en sylvass USP. Folktandvården Gävleborg satsar på förebyggande tandvård.

Ann-Christin säger: "Vi ska bli bäst på förebyggande tandvård. Punkt slut! Vi vill avdramatisera tandläkarbesöken genom att förebygga skador istället för att reparera redan uppkomna problem. Besöken hos oss ska uppfattas som en god vana, snarare än något

nödvändigt ont. Genom regelbunden tandvård undviker kunden smärt- och kostsamma behandlingar. Det är vårt absoluta mål!"

Ann-Christin leder i skrivande stund en stor omorganisering. En optimering av företaget utifrån Lean-metodik, med målet att effektivisera verksamheten från topp till tå, och att bli ännu mer kundorienterad.

"Vi jobbar stenhårt för att Folktandvården Gävleborg ska bli förstahandsvalet för såväl kunder som medarbetare. Vi vässar företaget för framtiden!", säger Ann-Christin.

Ann-Christin Käll, VD

En hållbar livsmiljö – vad framtiden behöver

2011 har Högskolan i Gävle närmare 14 500 studenter, fler än någonsin. Utbildningen och forskningen koncentreras till **PROFILERNA BYGGD MILJÖ OCH HÄLSOFRÄMJANDE ARBETSLIV**. Vad framtiden behöver är tydligt i Högskolans nya vision – utbildning och forskning för en hållbar livsmiljö för människan. Maj-Britt Johansson, rektor sedan 2008 och den som leder utvecklingen av verksamheten, förklarar här vad den nya visionen innebär.

Vad är en hållbar livsmiljö för människan?

Det är en miljö där vi människor alla tillsammans tar ekologiskt, ekonomiskt och socialt ansvar – de tre delarna som brukar definiera hållbar utveckling. Men med en hållbar livsmiljö vill vi inom Högskolan i Gävle lägga tonvikt på det som framtiden behöver – en hållbar samhällsutveckling som värnar både den miljö människor finns i på sitt arbete och på sin fritid. Därför strävar vi själva efter att utveckla en god arbetsmiljö i vår egen verksamhet och erbjuda en stimulerande studiemiljö för våra studenter.

Vad gör Högskolan i Gävle för att bidra till en hållbar livsmiljö?

Vi gör många saker på en rad olika fält. Flera av våra utbildningar inom teknik fokuserar på områden som behövs i en hållbar livsmiljö, till exempel energiåtervinning, ventilation och miljösystem. Vi bedriver forskning av hög internationell klass inom belastningsskador, ergonomi och arbetsmiljö. Dessutom är Högskolan i Gävle ett av endast tre miljöcertifierade lärosäten i Sverige – där finns plattformen för vårt utvidgade engagemang för en hållbar livsmiljö.

Maj-Britt Johansson,
REKTOR PÅ HÖGSKOLAN I GÄVLE

Hur påverkar en ny vision Högskolans utbildning och forskning?

Sedan tidigare har vi en forsknings- och utbildningsstrategi som utgår från två profiler – Byggd miljö och Hälsofrämjande arbetsliv. Visionen om en hållbar livsmiljö skapar en tydligare inriktning för dessa profiler. Högskolan i Gävle ska vara känd för professionsutbildningar som uppfyller samhällets behov av kompetens både på regional nivå i Gävleborg och på nationell nivå. Vi ska också vara kända för en forskning och forskarutbildning av hög internationell klass inom våra profilområden – och vi är på god väg.

Vilka styrkor kan Högskolan i Gävle luta sig emot för att kunna nå sin vision?

En styrka är utan tvivel vår miljöcertifiering. Den innebär att vi har ett grundläggande och framtidsorienterat synsätt på människan, naturens resurser och hur vi använder dessa effektivt och ansvarsfullt. Dessutom har vi djupgående kompetens och avancerad forskning inom områden som är centrala för en hållbar livsmiljö för människan. Sist men inte minst, vi har engagerade medarbetare inom både kärnverksamheten utbildning och forskning samt inom administration som alla vet vad framtiden behöver.

Från storstadshets TILL KILAFORS

Han är en av Sveriges främsta filmklippare. Har jobbat med filmer som **MILLENNIUM**, **SUNES SOMMAR OCH ETT GÄNG WALLANDERFILMER**. För vilken tekniknörd som helst borde det vara synonymt med storstadsjobb och hett glamourliv i Stockholm. Men Håkan Karlsson valde sin egen väg. Sedan fem år är han framgångsrik innovatör i Kilafors.

TEXT: KRISTINA TILLVEMO BILD: FIBEROPTIC FOTO: TORBJÖRN BERGKVIST

Utanför den ombyggda gamla skolan ligger ängar och en spegelblank sjö. När regissörerna kommer upp för att diskutera klipparbete brukar de ibland gå ut i kvällen och dra gös. Håkan Karlsson beskriver vardagen i Kilafors; ett intensivt filmjobb med unika möjligheter till inspiration och avkoppling.

– När jag bestämde mig för att flytta upp var det många kollegor som undrade om jag verkligen förstod vad jag höll på att göra, de menade att det aldrig skulle funka att bo utanför storstan. Men eftersom jag är en envis typ triggade det mig bara ännu mer, berättar Håkan Karlsson som sedan fem år lever och verkar i den upprustade skolan med hustrun, barnen och fyra hundar.

Beslutet togs efter några år i Luleå, där paret jobbat intensivt med Giraff Film. När de så småningom fick barn insåg de värdet och glädjen av att bo nära släkt och familj.

– Vi hade dygnet-runt-jobb och mer än 70 mil till släkten. Efter att ha funderat ett tag bestämde vi oss för att flytta till Kilafors, där min fru har föräldrar och syskon och det har varit fantastiskt. I dag har vi barnavlastning, träd-

gårdsavlastning och husavlastning!, konstaterar Håkan Karlsson.

NATUR OCH LUGN

Före flytten rekognoserade han behoven för sin verksamhet, som i klartext betydde högklassig teknik och ett extremt kompetent bredband. När han kort därefter stötte på entusiasterna Dag Bodin och Staffan Forslund via Fiber Optic Valley i Hudiksvall, inleddes samarbetet som resulterade i Hawc, ett utvecklingssystem som nu lanseras över resten av världen.

Med närheten till naturen, lugnet och svärföräldrarna. Med berg och dalar, hästhagar och öppet vatten, och en avundsvärd enkelhet som stadslivet ofta saknar.

– Jag blev entreprenör utan att det var meningen. När vi hittat komponenterna och ville bygga vidare berättade jag för regissören Daniel Alfredson och filmteamet inför sista Millennium-filmen att vi kunde ha ett fantastiskt verktyg inom ett par år. Men de ville ha det direkt, så vi beslutade att det bästa var att köra systemet

i skarpt läge. Jag är så klockren användare att vi kunde utveckla och skräddarsy Hawc under tiden, jättejobbigt men nyttigt.

Tre förutsättningar var avgörande för att bosätta sig på landet. Att Håkan Karlssons namn var tillräckligt stort och kopplat till hantverket, att de skulle få skapa ett kreativt centrum i den fantastiska miljön och att det tekniska måste funka villkorslöst.

Och fördelarna överväger, konstaterar han. Med närheten till naturen, lugnet och svärföräldrarna. Med berg och dalar, hästhagar och öppet

vatten, och en avundsvärd enkelhet som stadslivet ofta saknar.

– Här finns ett lugn i hjärtat. Folk har fattat att jag finns här och jobbet blir enormt fokuserat och effektivt. En veckas jobb motsvarar två veckor vid Stureplan. Här är man, och åker ifrån alla måsten. Många gånger föreslår jag att ta en sväng ner

Håkan Karlsson är Sveriges främsta filmklippare och valde närheten till natur, lugn och svärföräldrar framför storstadspuls.

till Stockholm men nästan alltid vill folk komma upp i stället. Jobba intensivt och sedan lufsa ut i en paus och fika, eller åka en sväng på sjön.

Saknar du något från storstan?

– Absolut, kanske främst det sociala sammanhanget och musiklivet, att enkelt kunna gå på Mosebacke. Samtidigt får man komma ihåg att det inte är mer än 25 mil till Stockholm, och ibland får man bestämma sig för att flytta berget lite. Sex gånger under vinterhalvåret ordnar vi Soppans vänner, en musikpub med en udda hustrio där jag arrat eget. Vi har faktiskt tagit hit artister som Alcazar och Martin Stenmark, det är enormt kul.

ENGAGEMANG OCH KREATIVITET

Handlingskraft och engagemang, utan tvivel. Håkan Karlsson berättar om skolbyggnaden som på några år förvandlats till kreativt centrum, med filmstudio, klipprum, musikstudio, biograf och övernattningslägenheter. Om ansökan att få starta en Post Coordinator-utbildning i Gävleborg/Bollnäs som just nu väntar på klartecken, med praktikplatser runt om i landet hos olika filmkreatörer. Och

om det EU-stödda strukturfondsprojektet Galaxen, där syftet är att skapa just ett socialt sammanhang, med utspridda noder som samarbetar i digitala nätverk. En vision som tack vare Håkan Karlsson är på god väg att förverkligas.

– Genom Hawc har jag redan i dag ett team där en av killarna sitter i Falun och en tjej i Leksand. Vi har faktiskt haft fredagsöl över nätet någon gång, och skålat med varandra in i webbkameran. Hur trevligt som helst.

Men för att kunna bo och verka på landsbygden krävs förståelse för invårnarnas villkor, konstaterar Håkan Karlsson. Där nedmonteringen av skolor, livsmedelsbutiker och bensinmackar riskerar att sätta käppar i hjulen för hemvändarna, något han hoppas politiker och tjänstemän inom kommuner och landsting börjar inse.

– Fram till för kort tid sen betraktades kulturen som en bidragstörstande problemsektor. Men i dag är den kreativa sektorn snarare en del av upplevelseindustrin, en supernäring som växer mest i landet. Där finns en tydlig koppling till vad som faktiskt genererar pengar och fler jobb. ●

Håkan Karlsson

ÅLDER: 47 år.

BOR: Kilafors, Bollnäs kommun i Hälsingland.

FAMILJ: Frun Sara och döttrarna Elna, 13 år, Nora, 9 år, och Greta, 8 år.

GÖR: Filmklippare och entreprenör.

FRITIDEN: Fiske och jakt. Och en massa kul sidoprojekt att förverkliga.

DRIVKRAFT: Om det är möjligt: Gör det! Om det är omöjligt: Försök!

TRE ORD OM SIG SJÄLV: Optimistisk, visionär, krävande.

MACON

skapar

BÄTTRE BRÄNDER

åt våra kunder för en

BÄTTRE MILJÖ

MACON bygger tillsammans med Höganäs Bjuf eldfasta konstruktioner av högsta kvalitet och med en service utöver det vanliga. Vi kan inom 6 timmar etablera oss hos kunden med personal och material och vi är certifierade enligt ISO 9001 och 14001.

VÄXEL OCH JOUR:

026-12 01 00

BESÖKSADRESS:

Elektrikergatan 1
802 91 GÄVLE

MACON

ELDFASTA KONSTRUKTIONER

www.macon.se

 Höganäs Bjuf
Refractories

Välj Ljusdals kommun för din etablering

Kompetent personal, låga lokalkostnader och snabba beslutsvägar. Det är ingen tillfällighet att **LJUSDAL ÄR EN AV LANDETS FÖRETAGSTÄTASTE KOMMUNER.**

- Vårt företagsklimat är unikt, säger Stefan Färlin, näringslivschef i kommunen och vd för stiftelsen NärLjus.

Ljusdals kommuns näringslivskontor, NärLjus, arbetar med att utveckla näringslivet och locka nya företag till kommunen. Ett tacksamt arbete på många sätt. Inte minst beroende på det nära samarbetet som finns mellan politiker, tjänstemän och näringsliv. Det gör till exempel beslutsvägarna korta när det gäller företagsetableringar.

-Det tar mellan tre och sex veckor för ett företag att få bygglov. I andra kommuner kan det ta månader. Vi har även gynnsamma lokalkostnader och en låg elskatt. Att vi ligger i stödområde A innebär att det finns möjlighet till investerings- och sysselsättningsstöd från Länsstyrelsen och Tillväxtverket, berättar Stefan Färlin.

NÄRLJUS NÄRA SAMARBETE med såväl grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildningen gör att intresset för entreprenörskap och företagande finns med tidigt i bilden. Detta innebär också att utbildningarna kan anpassas till det lokala näringslivet, vilket skapar en kompetent och engagerad personal. Den låga personalomsättningen på företagen i Ljusdal är ett resultat av personalens mentalitet och ansvarstagande, men också ledningarnas öppenhet och förmåga att engagera de anställda. Bland kommunens 1 100 företag är omkring hälften enmansföretag, vilket skapar en trygghet för hela kommunen. Bland de större inom tillverkningsin-

“

Den goda kommunikationen och närheten till allt är vår styrka

Stefan Färlin
NÄRINGSLIVSCHEF I KOMMUNEN
OCH VD FÖR STIFTELSEN NÄRLJUS

dustrin kan nämnas Mekanotjänst Industrier och ExTe, det sistnämnda är världsledande inom skogstransporter. En bransch som Ljusdal förknippas med allt mer är tjänstesektorn som idag sysselsätter omkring 1 000 personer. Då handlar det främst om telefonförsäljning, informationshantering, support och kundtjänst. Vad som lade grund till denna inriktning var Byggfaktas, numera Docu Group, etablering 1971, säger Lotta Wallström, näringslivsutvecklare med inriktning mot tjänsteföretagen.

-Det blev startskottet för tjänsteföretagen här i Ljusdal. Strax därefter kom DHL och sen var kommunen snabb att följa upp med utbildningar inom it, kundtjänst, service och kommunikation. Företag inom den här branschen hör till dem som har störst potential för tillväxt idag eftersom man kan sitta var som helst.

TJÄNSTEFÖRETAGEN I LJUSDAL arbetar nästan uteslutande med business to business och inte på den privata marknaden. Denna medvetna satsning har gjort Ljusdal till något av ett mecka bland callcenterföretag som lockas av kompetensen och låga hyresnivåer på lokaler som är anpassade just för den här typen av verksamhet. Ett annat område som fortsätter att växa i Ljusdal är besöksnäringen, som också ligger under NärLjus ansvarsområde och som är betydande för hela länet.

Inför årets skidsäsong har Järvsöbacken utökat med fyra nya nedfarter till nitton stycken. Sett till antalet skiddagar under året ligger Järvsöbacken på 12:e plats i landet.

-Den goda kommunikationen och närheten till allt är vår styrka. Vi är ett alternativ till barnfamiljen som inte orkar tillbringa för lång tid i bilen. Just barnfamiljer riktar vi in oss speciellt på med aktiviteter för alla åldrar, säger turismchef Jenny Norberg.

MEN DET GÅR ÄVEN ATT ta sig till Järvsöbacken med tåg. Ett samarbete med SJ gör det nu möjligt för stockholmaren att göra en endagsutflykt till Järvsöbacken och vara tillbaka i huvudstaden till kvällen. Genom Destination Järvsö, som är ett samarbete mellan näringslivet och NärLjus, strävar man efter att bli en attraktiv plats att verka på och besöka året runt. Den nordiska djurparken Järvzoo är öppen alla dagar året runt. På sommaren förvandlas skidbacken till Järvsö Bergscykel Park.

-Vi har även ett rikt kulturliv och en intressant historia att erbjuda. Och trots att vi är så stora inom turism- och besöksnäringen så finns ändå den trevliga och genuina by-känslan kvar i Ljusdal.

www.ljusdal.se/foretagare

NärLjus •••
– för företagen i Ljusdal •••

Kortare operationsköer och ökad tillgänglighet

Att sjukvården sneglar på hur industrin jobbar, för att på så sätt korta operationsköerna, kan tyckas märkligt. Men faktum är att Gävleborgs landsting har ökat antalet operationer med 29 procent sedan 2008, inspirerade av Scania, Ericsson och Sandvik. Lösningen kallas Lean production. **I dag kommer landsting från hela landet för att se hur man gått tillväga.**

LANDSTINGEN HAR stora utmaningar inför framtiden för att möta det stigande antalet patienter och deras behov av bland annat ökad tillgänglighet och kortare operationsköer.

Under 2008 bestämde sig Gävleborgs landsting för att halvera operationsköerna under en tvåårsperiod.

Landstinget var rankat som ett av de sämsta i tillgänglighet för patienten men efter att ha lärt sig hur fabriker inom stora industriföretag som Ericsson, Scania och Sandvik jobbar lyckades man vända kurvan genom att planera operationsverksamheten på ett så optimalt sätt att det nu går att operera fler patienter.

I DAG ÄR GÄVLEBORGS LANDSTING ett av de bästa i landet på tillgänglighet och antalet ope-

Det är billigare att göra rätt än att göra fel

SVANTE LÖNNBARK,
LANDSTINGSDIREKTÖR

rationer har ökat med 29 procent.

Landstingsdirektör Svante Lönnbark berättar hur man använt sig av så kallad Lean production vilket handlar om att man identifierar faktorerna i en produktionsprocess för att se hur man på ett resurssnålt sätt kan effektivisera den:

– Det betyder att vi med planering utifrån lean styr vårt arbete på ett effektivare sätt; att vi till exempel ser till att operationssalar är tillgängliga och bemannade med rätt kompetens. Svante Lönnbark berättar vidare att man också har börjat planera in samma typer av operationer efter varandra vilket ökar patientsäkerheten och gör att kirurgen känner igen sig. Personalen får också, med hjälp av resultattavlor, en bra överblick på vad de har att göra under dagen.

Responserna har varit övervägande positiv:

– Personalen säger att det känns bra att ha den överblick resultattavlorna ger och veta vad som gäller. Det är också roligt för personalen att nå resultat och få en mer direkt uppskattning.

SVANTE LÖNNBARK BERÄTTAR att det nya arbetssättet inte medför merkostnader i och med att man jobbar utifrån befintliga resurser:

– Det är billigare att göra rätt än att göra fel!

 **Landstinget
Gävleborg**

www.lg.se

Patenterad teknik från Hudiksvall till världen

Voith Turbo Safeset ligger i Hudiksvall och är en del av den tyska industrikoncernen Voith. Vi är världsledande på säkerhetskopplingar till främst processindustrin. Vår verksamhet baseras på en teknik som vi har patent på och som vi ständigt utvecklar.

Voith Turbo Safeset är ett globalt företag med en internationell organisation. Vi har kunder och personal över hela världen. Därför finns det också stora möjligheter för våra medarbetare att arbeta internationellt.

Vi har en lärande organisation där vi hjälper och stöttar varandra och vi lägger stort fokus på säkerhet och miljö i våra anläggningar. Vårt högre syfte är att värna om vår region/kommun och att säkerställa tillväxten på orten för att trygga boende och sysselsättning även för kommande generationer.

Vill du vara med och växa med oss?

www.safeset.com

VOITH
Engineered Reliability

Högskolan i Gävle samarbetar med Gävle Energi för att skapa en naturlig länk mellan studenter och näringsliv.

Bryggga mellan studenter och företag

I navet av klassisk industrimark pågår ett intensivt kompetensutbyte mellan **HÖGSKOLAN I GÄVLE OCH GÄVLE ENERGI**. Hittills har samarbetet stärkt kopplingen mellan studenter och näringsliv, och resulterat i en mängd innovativa idéer om framtidens energilösningar.

TEXT: KRISTINA TILLVEMO FOTO: HÖGSKOLAN I GÄVLE

För två år sedan inleddes samarbetet som skulle koppla samman näringslivet med högskolans grundutbildning. Bristen på högutbildade teknikingenjörer i regionen är stor, och Per Laurell, vd på Gävle Energi, förklarar att företaget ville försäkra sig om sin egen och branschens kompetensförsörjning.

– Vi kontaktade högskolan för att skapa dialog och ta reda på hur deras utbildningsprogram och forskning såg ut. Genomsnittsåldern i vår bransch är hög och det kändes relevant att öka attraktionen bland yngre sökande. Det här har resulterat i ett mer utåtriktat program inom energisystem i samverkan med näringslivet, där studenterna varje år har tio veckors praktik ute på ett företag.

– Från studenthåll har responsen varit positiv. Antagningsprocessen till högskolan sker på vanligt sätt medan antagningen till praktikplatserna sker genom en rekryteringsprocess och till varje student utformas någon form av program med lön under praktikperioderna, berättar Per Laurell.

Projektet har dessutom väckt stort intresse i näringslivet, och vid den ursprungliga kick-offen deltog hundratalet inbjudna företag tillsammans med vd:arna för Svensk Fjärrvärme och Svensk Energi.

– Fördelen är att vi skapat en naturlig brygg mellan studenterna och företagen, och för närvarande löper ett treårigt avtal med högskolan där Gävle Energi medverkar i finansieringen av utbildningsprogrammet och olika forskningsprojekt.

TÄT KONTAKT

Samarbetet har lett till kortare beslutsvägar och rak dialog mellan högskolan och Gävle Energi, och Per Laurell konstaterar att investeringen är viktig för en bransch i stor förändring. Han får medhåll av Bahram Moshfegh, professor i energisystem vid Högskolan i Gävle och Linköpings universitet.

– Vi träffas regelbundet åtminstone en gång i månaden vilket ofta leder till nya forskningsprojekt. Syftet är att bidra till en omställning

Genomsnittsåldern i vår bransch är hög och det kändes relevant att öka attraktionen bland yngre sökande.

genom att utveckla ny kunskap som möjliggör långsiktig utveckling av hållbara och resurseffektiva energisystem. I nuläget pågår bland annat ett större program för att göra Gävleborg klimatneutralt senast 2050.

Men redan för tio år sedan togs det första initiativet, när Gävle Energi ville koppla samman Gävle och Sandviken i ett gemensamt fjärrvärmesystem. Tanken var att effektivisera energisystemet och med hjälp av medverkande energibolag och industrier har man nu gått vidare med att bedöma möjligheterna för en gemensam värmemarknad i verkligheten.

– Vår undersökning visar att det finns ett stort värmeunderlag i regionen. Dels finns stora samverkansfördelar vid gemensam distribution, dels alstrar många industrier överskottsvärme som kan återanvändas och säljas vidare. På det stora hela har vi haft tur som hittat ett företag där möjligheten att omsätta forskning till benchmarking och cases är så givande för båda parter, säger Bahram Moshfegh. ●

Att vi tidigt blev övertygade om att vindkraft är en viktig del av framtidens energiförsörjning har gjort oss till Nordens ledande vindkraftsbolag. Hittills har vi byggt vindkraft med en kapacitet på mer än 220 MW, vilket motsvarar elförbrukningen för cirka 115 000 hushåll.

Vår ambition är också att vindkraften ska tillföra positiva värden utöver själva kraftproduktionen. Det kan handla om allt från nya arbetstillfällen till förbättrade vägar eller engagemang i det lokala föreningslivet. Vi kallar det "Power for Good".

Nu fortsätter vi att bygga förnyelsebar energi i Gävleborg! Vill du veta mer, hör gärna av dig på 031-339 59 60 eller besök oss på www.nordiskvindkraft.se.

nv nordisk
vindkraft

Med PERFEKTA VINDFÖRUTSÄTTNINGAR OCH ETT STORT INTRESSE bland branschens aktörer är tillväxtmöjligheterna goda för vindkraftverk i Gävleborgs län. Södra Norrlands Vindkraftcentrum ser till att hela länet drar nytta av dessa resurser.

STORA PLANER FÖR VINDKRAFTVERK I GÄVLEBORG

De stora vita vindsnurrorna blir allt fler runt om i landet. I synnerhet märks de längs kustbandet och vid våra större sjöar där vinden nästan är konstant. Men också på de vida slätterna och på våra höjder dyker de upp allt tätare. I Gävleborgs län finns det flera områden som Energimyndigheten har pekat ut som särskilt lämpliga för elproduktion från vindkraft. Detta har man kommit fram till genom att bland annat räkna ut medelvinden i området. Dels handlar det om platser längs länets kustband, men även några områden i inlandet har goda vindförhållanden. Detta konstaterande från Energimyndigheten har lett till ett stort intresse bland företag inom vindkraftsbranschen att satsa på det förnybara energialternativet i länet.

– Det finns ansökningar hon länsstyrelsen på omkring 1 400 verk här i länet. Och då handlar det om större verk som producerar el till elnätet och inte för privat bruk. Bakom ansökningarna står ett 20-tal aktörer. I dag har vi 15 verk i drift, berättar Thomas Tiger, affärsutvecklare på Södra Norrlands Vindkraftcentrum.

STORT INTRESSE

Södra Norrlands Vindkraftcentrum startades upp 2009 och bedrivs i samarbete mellan Region Gävleborg, Energimyndigheten, Högskolan i Gävle, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Söderhamns kommun som också är projektägare. Thomas Tiger ansvarar för området affärsutveckling. Genom att arrangera informationsträffar, seminarier och utbildningar ska företagen i regionen bli medvetna om och få kunskap om vindkraftsbranschen.

– Intresset bland företagen att lära

sig mer om vindkraft är stort. Vi hade en träff nyligen där ett 30-tal företag dök upp. Och då handlar det om allt från produktion till – och kanske framför allt – service och underhåll. Men även entreprenadjobb i samband med byggnation av vindkraftverk kan vara intressant för den lokala näringen, tillägger Thomas Tiger.

FLER VINDKRAFTSPARKER Vindkraftverk beräknas ha en livslängd på omkring 25 år. För att klara av service och underhåll av parkerna som planeras i länet har Södra Norrlands Vindkraftcentrum, i samarbete med Centrum för Flexibelt Lärande, initierat en tvåårig vindkraftsteknikerutbildning i Söderhamn. Den första årskullen gick ut redan i våras.

– Det har varit långa handläggningstider, men nu ser vi att allt fler parker börjar byggas här i länet och dessa parker behöver vindkraftstekniker, säger Thomas Tiger.

Länsstyrelsen har hittills gett tillstånd till närmare sju vindkraftsparker i länet. Ett av dessa är beläget på Storgrundet, strax utanför Storsjungen i Söderhamns skärgård. Bakom satsningen står WPD som ansökt om att bygga 53 verk. Sammanlagt skulle dessa snurrar kunna försörja omkring 160 000 hushåll med el. Byggstart får ske tidigast 2014. Samma företag planerar även en park på 300 verk i Finngrunden utanför Gävle. Bland landsbaserade parker som fått tillstånd kan nämnas Jädraås, tre mil väster om Gävle, där Arise Windpower vill resa 66 verk.

– Byggs hälften av de 1 400 verken som det finns ansökningar inne om så är det mycket bra. Det handlar om stora investeringar vilket kommer att betyda många arbetstillfällen i länet. ●

Det handlar om stora investeringar vilket kommer att betyda många arbetstillfällen i länet.

Thomas Tiger,
AFFÄRSUTVECKLARE
PÅ SÖDRA NORRLANDS
VINDKRAFTCENTRUM

wpd satsar på INNANHAVS TEKNIK

Vindförhållandena på Storgrundet är **UTMÄRKTA FÖR VINDKRAFT**. För wpd Scandinavia, som står bakom satsningen i Söderhamns skärgård, handlar det nu om att hitta rätt teknik som lämpar sig för innanhavet.

VINDKRAFTVERKEN I NORDSJÖN eller längs atlantkusten är byggda för extrema förhållanden med höga vågor och hård vind. Det innebär samtidigt höga konstruktions- och servicekostnader. Förhållandena för innanhavet är inte lika tuffa och kräver heller inte lika påkostad teknik. Problemet är att det finns få specialiserade leverantörer inom både teknik och systemlösningar riktade för innanhavet.

– Det byggs mycket med offshore-teknik för Nordsjön idag, men det blir för dyrt för projekt i innanhavet. Där finns det fortfarande mycket att göra. Tekniken måste bli effektivare för att det ska bli ekonomiskt lönsamt, säger Hans Ohlsson, ansvarig för de svenska havsbaserade projekten på wpd.

Det här är ett av de större projekten i landet

MED TILL EXEMPEL ENKLARE LÖSNINGAR för torn och andra typer av fundament förväntas kostnaden för projekt i innanhavet bli 20 procent lägre än för Nordsjöteknik. Energimyndigheten har pekat ut flera platser i Gävleborgs län som särskilt lämpliga för elproduktion från vindkraft. På Storgrundet har wpd fått tillstånd att bygga 70 vindkraftverk med en totaleffekt på 265 megawatt, vilket skulle räcka till att försörja 160 000 hushåll med el. Byggstarten planeras till 2015.

– Det här är ett av de större projekten i landet och framför allt är det ett område som har mycket goda vindförhållanden med en stark och jämn vind, berättar Hans Ohlsson.

HANS OHLSSON,
ansvarig för de svenska
havsbaserade
projekten på wpd

WPD STÅR ÄVEN BAKOM två landsbaserade projekt i länet. Dels handlar det om projekt Hittsjön väster om Trödje i Gävle kommun, där bolaget planerar för elva vindkraftverk med en maximal effekt på 33 megawatt. I Tandsjö i Ljusdals kommun

finns planer på 12 verk på 2-3 megawatt vardera.

– Det är en väldig fokusering på vindkraft i hela regionen och generellt finns en god attityd till att hitta konstruktiva lösningar och göra något bra av det här. Det gör vårt arbete i regionen både utmanande och meningsfullt och förhoppningsvis kan det också skapa arbetstillfällen lokalt, säger Hans Ohlsson.

www.wpd.se

FAKTA

wpd är en **KONCERN** med **600 ANSTÄLLDA** som har byggt fler än **1 400 VINDKRAFTVERK** i Europa och andra delar av världen. wpd är operativa i **20 LÄNDER** och huvudkontoret ligger i **BREMEN, TYSKLAND**.

Dubbelspår på Ostkustbanan

EN ÖVERLEVNADSFRÅGA

I NORRLANDS KUSTLAND finns en betydande befolkningskoncentration med upp mot en miljon invånare. Samtidigt finns ett livaktigt näringsliv och en basindustri som är motor i Sveriges tillväxt. Här finns potential för tillväxt och utveckling. En effektiv infrastruktur är en helt avgörande faktor för näringslivets fortsatta utveckling och är också grunden för hela samhällsutvecklingen. I dag finns kapacitetsbrister i järnvägssystemet utmed Norrlandskusten. Kraftfulla satsningar i syfte att omgående höja kapaciteten är nödvändiga.

Nuvarande kapacitetsbrister slår hårt mot både persontrafiken och godstransporterna. Utöver indragna tåg och förseningar har nuvarande kapacitetsbrister inneburit att restiden mellan Sundsvall och Stockholm ökat med 40 minuter sedan 1997.

Samtidigt är konkurrenskraften i svensk basindustri hotad. Dess produkter och förädlade råvaror fraktas till största delen på järnväg, från källan i norr och stegvis söderut till Europas industrier och marknader. Företagens planer innebär en 50-procentig ökning av godsvolymerna innan 2025, men dessa planer försvåras starkt av den nuvarande kapacitetsbristen.

Ostkustbanan, sträckan Gävle-Sundsvall, är den stora flaskhalsen i detta sammanhang. Den är landets mest belastade enkelspåriga järnväg. Nuvarande spår kan knappt hantera dagens person- och godstrafik på 65 tåg per dygn, och prognosen är över 100 tåg per dygn år 2020. Fortsatt utveckling av gods- och persontrafik omöjliggörs av nuvarande kapacitetsbrist på denna enkelspåriga bana. Samtidigt kommer Botniabanan att tas fullt i drift inom ett år, vilket ytterligare ökar trycket på Ostkustbanan Gävle-Sundsvall.

Nödvändiga utrednings- och planeringsarbeten har påbörjats och bör absolut intensifieras omgående så att en dubbelspårsutbyggnad i etapper kan påbörjas 2015 och vara helt färdig till 2025 på sträckan Gävle-Sundsvall-Härnösand. Det är orimligt att brist på transportkapacitet ska begränsa utbudet från svensk basindustri och samtidigt hämma regional utveckling i en stor del av landet.

Sven-Åke Toresen
REGIONSTYRELESENS ORDFÖRANDE GÄVLEBORG

Foto: Albin Bogren

Bredbandssatsning på landsbygden

MÅNGA SOM VÄLJER att flytta närmare naturen blir förvånande över att där inte finns någon uppkoppling. Med pengar från Landsbygdsprogrammet satsar nu Gävleborg på bredband i kapillärerna av länet.

– Vår förhoppning är att fler flyttar tillbaka till landsbygden och då måste den basala utvecklingen finnas, säger Håkan Sundelin, handläggare för projektstöd inom Landsbygdsprogrammet, och menar att det är bara så man kan hålla småbyar levande.

– Det finns unga familjer som vill flytta ut på landet efter att de har skaffat barn, det skulle vara synd om bristen på bredband stoppade dem, menar Håkan. En annan viktig aspekt är att det finns många äldre som har larm som inte fungerar när telefonnätet monteras ned i allt större utsträckning.

UTBYGGNAD gynnar hela regionen

GÄVLE HAMN VÄXER SÅ DET KNAKAR. Nya kajer, en bredare och djupare inseglingsränna och en upprustad järnväg innebär logistiska fördelar som näringslivet i hela regionen kan dra nytta av.

TEXT: **HENRIK EKBERG** FOTO: **GÄVLE HAMN**

Jonas Rahm,
TEKNISK CHEF VID
GÄVLE HAMN

Förhoppningsvis vågar industrierna runt om i regionen att satsa och växa nu när flaskhalsen försvinner och hamnen blir större.

En större hamn som klarar av att hantera mer gods skapar goda förutsättningar för företagen runt om i regionen. Det gör att företagen kan öka sin import och export av varor och produkter och öppnar även upp för nyetableringar i regionen.

– Förhoppningsvis vågar industrierna runt om i regionen att satsa och växa nu när flaskhalsen försvinner och hamnen blir större. Även Bergslagen med stålbaljet och skogsindustrin drar nytta av den här satsningen, säger Jonas Rahm, teknisk chef vid Gävle hamn.

Han berättar att enbart i hamnen innebär det under byggtiden 100 extra årsarbets-tillfällen och när allt är klart kanske drygt 50 nya fastanställda hamnarbetare. Bak-

byggs vid Fredriksskans och en ny oljekaj kommer att stå klar i april 2012. Till våren ska ett omfattande muddringsarbete vid inloppet till hamnen starta, som innebär att man kommer att kunna ta emot fler och större fartyg.

– Efter den här satsningen kommer vi att kunna ta emot fartyg som kan lasta mer än den dubbla mängden gods, vilket ger möjligheter till nya volymer och en effektivare hantering av befintliga godsvolymer, berättar Jonas Rahm.

MALMEXPORT

Utbyggnaden kommer att innebära att hamnen får en kapacitetshöjning från dagens fem miljoner ton till drygt åtta miljoner ton. Totalt anlöper 1 000 fartyg i hamnen varje år med till exempel torrlastad bulk bestående av skrot till järnindustrin, olja och drivmedel till bland annat Arlanda och regionen och kemikalier till stålbruk och pappersindustrin. Jonas Rahm tror framför allt på en ökning av transitolja eftersom det finns mycket berggrum i trakten där oljan kan lagras. Även containertrafiken tror han kommer att fortsätta öka, stora förhoppningar finns också på järnmalm.

– Tre stängda gruvor i Bergslagen är på gång att öppnas upp igen och Gävle nämns som en av orterna som malmen kan exporteras från. Om malmen kommer att skeppas härifrån skulle det betyda fler arbetstillfällen i hamnen. ●

grunden till satsningarna är den volymökning som Gävle hamn har genomgått de senaste åren. Främst handlar det om containertrafik men även bulkvolymerna med skrot och lera har ökat. Satsningen sker i olika etapper fram till 2014 och investeringarna kommer att uppgå till närmare en miljard kronor. Ett nytt stuffningsmagasin för lastade containrar har

Foto: T. Andersson/Bildarkivet.se

Nybyggnation av spår till Gävle hamn

NU PLANERAS EN ELEKTRIFIERING av befintlig järnväg samt ett nytt spår på två kilometer som ska löpa över industriområdet mellan Gävle hamn och Ostkustbanan. Förhoppningen är att arbetet ska vara färdigt 2015 och syftet är att stärka kapaciteten i och med att befintliga spår nått bristningsgränsen.

– Det spår som finns är gamla och utan elektricitet och godstransporten till och från hamnen är ineffektiv, säger Cecilia Cederloo från Trafikverket.

Detta är ett samarbete mellan Trafikverket, Gävle kommun, Regionförbundet Gävleborg och hamnen för att kunna möta förväntningarna på ökad export och import.

DET VÄXER INGA BANANER I SVERIGE.

Men du är förmodligen van att kunna köpa en banan nästan överallt när du blir sugen.

Har du någonsin funderat över hur den kom hit?

Transportmässigt kan man nästan säga att Sverige är en ö. Av alla varor som går på import och export har närmare 90 % någon gång transporterats med båt. Runt om i världen finns system med farleder för fartygstrafik och till de svenska hamnarna kommer närmare 120 000 fartyg per år.

Sjöfartsverket ansvarar för att sjövägarna är framkomliga och att säkerheten för både människor och miljö är hög. Våra farledstekniker ser till att farleden är utprickad och att fyrarna lyser. Vi har egna sjömättningsfartyg och producerar sjökort att navigera efter. Fartygen får hjälp av en lots när de ska in till hamn eller gå igenom svåra passager och trafiken övervakas med kameror och elektroniska system. På vintern hålls hamnar och farleder öppna med hjälp av Sjöfartsverkets isbrytare Ymer, Frej, Atle och Oden. Råkar någon i sjönöd så är det den gemensamma Sjö- och Flygräddningscentralen som larmar ut fartyg och helikoptrar och ansvarar för räddningsarbetet.

Och din banan? Den kom förstås med ett fartyg i en kylcontainer till Göteborg.

Med ExTes timmerbankar spelar det ingen roll om det är sommar eller vinter.

Det vet åkare över hela världen.

I Färila utvecklar vi lösningar som klarar alla utmaningar.

Inte nog med att våra timmerbankar fungerar i alla väder. De bidrar också till att underlätta virkestransporterna och att förbättra åkarnas lönsamhet. Och med de fjärrstyrda Com 90-bankarna får chauffören en oslagbar arbetsmiljö. Året runt.

I Norden är A-bankarna åkarnas favorit. På kontinenten är E- och 144-bankarna de mest eftertraktade. I Asien efterfrågas främst kraftiga stålbankar med olika specialiteter beroende på vilken typ av virke som transporteras.

Och allt utvecklar vi i Färila.

Läs mer om oss och våra produkter på www.exte.se

ExTe

Lastförankring är ett begrepp. Vi upplann det.

Ditt ord är viktigt för ett **tryggare** län

Tack vare medborgarens röst, engagerade medarbetare och en länspolismästare med tydliga visioner var Gävleborg det **FJÄRDE TRYGGASTE LÄNET** i landet 2011. Christina Forsberg vill ta tillvara alla krafter för att myndigheten ska bli **SVERIGES MODERNASTE MYNDIGHET**.

Länspolismästare Christina Forsberg är stolt över sitt uppdrag. Drivkraften är att ständigt utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare – för ett tryggare län.

Fyra strategier är vägledande i utvecklingen. Strategierna kan ses som en checklista för hur polismyndigheten bättre ska uppnå sina mål.

Engagerade och delaktiga medarbetare

Polisen har ett viktigt uppdrag i samhället att minska brottsligheten, klara upp fler brott, öka upplevelsen av trygghet och ge en bra service.

– Att ha engagerade medarbetare är en förutsättning för en bra verksamhet. När medarbetarna känner sig engagerade blir det också naturligt att de gör vad de kan för att verksamheten ska bli så bra som möjligt, säger länspolismästare Christina Forsberg.

Utveckling i vardagen

Genom att ta tillvara medarbetarens engagemang kan vi utveckla oss i vardagen. Det handlar om att arbeta smartare.

– Våra medarbetare träffas löpande i olika konstellationer för att utveckla våra utredningsprocesser såväl som vår service, berättar kommunikationschef Ulrika Hjerpe.

Samverkan

– Vår samverkan med länets kommuner är en förutsättning för att lyckas väl, menar Pär Langer, operativ chef. Kommunerna och Polisen träffas för ta fram konkreta och lokala handlingsplaner för prioriterade områden. Samverkan sker givetvis också i ett vidare och nationellt, såväl som internationellt perspektiv, för att bekämpa mängdbrott, grov brottslighet och seriebrottslighet. Viktiga samverkanspartner är till exempel ideella organisationer, Migrationsverket, Skatteverket, Försäkringskassan och Tullen.

Öppenhet

– På olika sätt vill vi bli ännu mer öppna och berätta om vår verksamhet. Med en ökad insyn kan vi bidra med realistiska förväntningar. Samtidigt kan vi bli bättre på att lyssna på vad medborgarna behöver, tror Christina Forsberg. Det handlar om att vårda förtroendet och att ständigt utvecklas.

Vi investerar för framtiden

- Muddring och breddning av farled
- Elektrifiering järnväg
- Ny oljekaj
- 400 000 kvm nya ytor
- 1 000 meter ny kaj

Välkommen till ostkustens logistiknav

Gävle Hamn

Telefon 026-17 88 43 (vxl)
E-post info@gavlehamn.se
www.gavlehamn.se